

Prof. dr hab. Andrzej Rzymkowski

Akademia Muzyczna w Krakowie
Dziekan Wydziału Instrumentalnego
wpłynęło dnia 2018-04-23-2018
nr zał.
mgr Małgorzata Krowicka

Recenzent, prof. dr hab. Andrzej Rzymkowski
Dziedzina sztuki muzyczne, dyscyplina instrumentalistyka

Kraków, dnia 20 kwietnia 2018 roku

RECENZJA

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Krakowie. Wydział Instrumentalny, pismo o sygnaturze DII/2/2018/7 z dnia 22.01.2018 roku, zlecenie na podstawie art.14 pkt. 2 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku Nr 164, poz. 1365, art. 18 ust. 2 pkt. 1 i 2).

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 10 stycznia 2018 roku w sprawie: wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgr Marcina Ślusarczyka. W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki tekst jednolity (Dz. U. nr 65. poz. 595, ze zmianami Dz. U. nr164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005r., art. 6 ust. 1 – 3) Rada Wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Na posiedzeniu dnia 07.11.2012 roku było obecnych **22** spośród **27** uprawnionych do głosowania członków Rady. Oddano **22** głosy ważne, **22** członków Rady głosowało za wszczęciem przewodu doktorskiego. **Głosów wstrzymujących i przeciwnych nie było.** Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały o wszczęciu przewodu o nadanie

Panu mgr Marcinowi Ślusarczykowi stopnia doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka zostało zachowane.

Wraz z pismem z dnia 22.01 2018 roku informującym o wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej pt.: **„Charakterystyka twórczości Janusza Muniaka w aspekcie oddziaływania jej na muzyków jazzowych. W oparciu o wybrane nagrania z płyty *Diggin' around In the cellar*”** została dołączona następująca dokumentacja:

- uchwały o wszczęciu przewodu na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka, oraz wyznaczeniu promotora i recenzentów,
- informacja o wyznaczeniu mej osoby przez Radę Wydziału recenzentem pracy doktorskiej,
- 1 egz. pracy doktorskiej,
- wyciąg z protokołu z przebiegu posiedzenia Rady Wydziału, w dniu 07.11.2012 roku,
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań,
- lista obecności członków Rady Wydziału,
- lista członków Rady Wydziału zaliczanych do kadrowego minimum w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka,
- wyciąg z protokołu z przebiegu posiedzenia Rady Wydziału, w dniu 10.01.2018 roku,
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań,
- lista obecności członków Rady Wydziału,
- lista członków Rady Wydziału zaliczanych do kadrowego minimum w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka.

Złożona przy wniosku przez Kandydata dokumentacja spełnia formalne wymagania ustawy z dnia 14.03.2003 roku art. 11ust.1 i 12 ust. 1 pkt 1 tekst jednolity Dz. U. nr 65. poz. 595, wraz ze zmianami Dz. U. nr164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 roku oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15.01.2004 roku w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskim i habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, tekst jednolity Dz. U. Nr 15, poz. 128, wraz ze zmianami Dz. U. Nr 252, poz. 2124, Dz. U. Nr 153, poz. 1094, § 1 ust.1 i 2.

Podstawowe dane o Kandydacie.

Mgr Marcin Ślusarczyk urodził się 24 października 1976 roku w Przemyślu. Edukację muzyczną rozpoczął w 1983 r. w Podstawowej Szkole Muzycznej w ZSM w Przemyślu, początkowo w klasie gitary, a następnie w klasie saksofonu. W latach 1995-1996 studiował w Akademii Muzycznej w Warszawie w klasie saksofonu mgr Krzysztofa Herdera. W latach 1996-2000 studiował w Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie saksofonu dr hab. Andrzeja Rzymkowskiego.

W 2000 roku ukończył z oceną bardzo dobrą studia w klasie saksofonu na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej w Krakowie. W czasie edukacji w Akademii Muzycznej doskonalił swój jazzowy warsztat czynnie uczestnicząc w Międzynarodowych Warsztatach Jazzowych w Puławach i Chodzieży. Od roku 2010 Kandydat związany jest ze swoją macierzystą uczelnią prowadząc zajęcia z zespołami jazzowymi w ramach zleceń dydaktycznych w Katedrze Muzyki Współczesnej, Jazzu i Perkusji.

Współpracował z wieloma zespołami, m.in.: Big Band Kalatówki Zbigniewa Namysłowskiego, Big Warsaw Band, Leszek Kułakowski Quintet, Wojtek Groborz Quartet, Miłość, New Bone, oraz muzykami, m.in.: Jan Ptaszyn Wróblewski, Janusz Muniak, Wojciech Karolak, Tomasz Szukalski, Piotr Baron, Maciej Sikala, Leszek Żądło, Piotr Wojtasik, Andrzej Przybielski, Jerzy Małek, Tomasz Kudyk, Wojciech Niedziela, Janusz Skowron, Leszek Możdżer, Joachim Mencil, Jarosław Śmietana, Jacek Niedziela, Andrzej Cudzych, Bronisław Suchanek, Zbigniew Wegehaupt, Jan Pilch, Bernard Maseli, Janusz Stefański, Jacek Kochan, Kazimierz Jonkisz, Dante Luciani, Martin Shabrel, Tuna Ötenel, Garry Witner, Lee Konitz, Dave Liebman, Garry Bartz, Claudius Valk, James Cammack, Willem von Chombraht, Rusty Jones.

Brał udział w licznych festiwalach muzycznych m.in.: Gdynia Summer Jazz Days, Komeda Jazz Festiwal (Słupsk), Międzynarodowy Festiwal Jazzowy Starzy i młodzi czyli jazz w Krakowie, Międzynarodowy Festiwal Kultury Żydowskiej (Kraków), Tarnogórskie Spotkania Jazzowe, Międzynarodowe Głogowskie Spotkania Jazzowe, Festiwal Trębaczy Jazzowych Miles Davis Memorial Night (Kraków), Artus Jazz Festiwal (Toruń), Letni Festiwal Jazzowy w Piwnicy pod Baranami (Kraków), Hanza Jazz Festiwal (Koszalin), Radomski Festiwal Jazzowy, Międzynarodowy Festiwal Jazzowy (Policki, Czechy), Upper Silesian Jazznight (Dusseldorf, Niemcy), Jazz Bez... (Przemyśl / Lwów, Ukraina), Polish Jazz Festival (Sztokholm, Szwecja), Bratislavskie Jazzove Dni

(Słowacja), Banska Bistrica Jazz Festival (Słowacja), London Jazz Festival (Anglia).

Obecnie współtworzy zespoły: Marcin Ślusarczyk Trio/Quartet/Sextet, Ślusarczyk/Kupiec/Skolik Trio, Wojciech Groborz Trio/Septet, Janusz Skowron Quartet, Yass Ensemble. W dorobku artystycznym posiada zrealizowanych 14 płyt.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgr Marcina Ślusarczyka pt.: „**Charakterystyka twórczości Janusza Muniaka w aspekcie oddziaływania jej na muzyków jazzowych. W oparciu o wybrane nagrania z płyty *Diggin' around In the cellar*” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu.**

Nie ulega wątpliwości, że kreacja artystyczna tego dzieła to zasługa Kandydata, utalentowanego saksofonisty i wnikliwego badacza zagadnienia przedstawionego w opisie dzieła.

Na dzieło to składają się następujące pozycje:

- **No stamp required,**
- **Annie,**
- **Lobagola,**
- **Before rain,**
- **Przejażdżka walcem,**
- **Chinina,**
- **Nie bądź na mnie zła kiedy wracam z trasy,**
- **Once upon a time.**

Nagrań dokonano 17 marca 2013 roku w STUDIO 202, w Krakowie. Realizatorem dźwięku był Aleksander Wilk, Marcin Ślusarczyk zaprojektował graficznie płytę, zaś w nagraniu dzieła obok Kandydata udział wzięli znakomici artyści: Maksymilian Mucha na kontrabasie oraz Grzegorz Masłowski na perkusji.

Praca teoretyczna składa się z czterech rozdziałów, bibliografii oraz opisu dzieła artystycznego. Praca poprzedzona jest dużym Wstępem. Autor przybliży w nim wszystkie cechy muzyki jazzowej pomagające zrozumieć nam skomplikowane relacje między twórczością artysty a oddziaływaniem jej na innych twórców. Takie jest przesłanie całej pracy. Mamy tu także krótkie omówieniem jazzu jako zjawiska muzycznego przełomu XIX i XX wieku. Autor ukazuje nam również

inne fundamentalne cechy jazzu bez zrozumienia których obcowanie z tą muzyką byłoby niemożliwe. Przede wszystkim jednak uzasadnia ważkość podjętego w dysertacji tematu. W rozdziale pierwszym - nocie biograficznej - Kandydat opisuje dokładnie sylwetkę muzyka, jazzmana, saksofonisty, kompozytora i aranżera - Janusza Muniaka. Są tu również rok po roku omówione wszystkie najważniejsze wydarzenia z życia artystycznego tego niezwykłego Artysty oraz opisane zespoły które tworzył, współtworzył lub w których uczestniczył jako zaproszony muzyk. Niezwykle interesującym jest kolejny podrozdział 1.1 w którym Autor opisuje składy i podaje lata wydania poszczególnych 10 płyt w którym Janusz Muniak pełnił rolę lidera oraz kilkudziesięciu w nagraniach których uczestniczył jako członek zespołów i orkiestr. Widać tu wyraźnie jak niezwykle Postacią był główny bohater tej dysertacji. Kolejny drugi rozdział poświęcony jest nieformalnej szkole jazzu, jaką z pewnością był Jazz Club Janusza Muniaka. Dla wielu polskich muzyków było to miejsce w którym mogli pierwszy raz spotkać się na scenie ze swymi Mistrzami, czy to w organizowanych tam licznych jam session, czy też uczestnicząc w oficjalnych koncertach. W rozdziale tym Autor opisuje proces jaki mogli przejść młodzi artyści w poznawaniu fundamentalnych w jazzie zasad akcentacji, rytmicznej realizacji swingu, czy stosunku do pulsu. W rozdziale trzecim mamy do czynienia z analizą wybranych tematów. Tytuł jest bardzo prawidłowy ponieważ na osiem nagranych w dziele utworów, Autor omawia pięć z nich. Robi to jednak w sposób niezwykle systematyczny i interesujący. Dużo miejsca poświęca pogłębionej analizie formalnej i harmonicznnej. Najważniejszym jednak elementem tego rozdziału są spisane z benedyktyńską wręcz dokładnością własne improwizacje Kandydata. To, że Autor poddał analizie tylko pięć z ośmiu zamieszczonych w dziele kompozycji nie jest w żaden sposób powodem do jakiegokolwiek krytyki tej części pracy. Myślę że Autor celowo wybrał te właśnie utwory, ponieważ są one bardzo zróżnicowane formalnie i stylistycznie. Stanowią także o pełnym obrazie reprezentatywnych form w twórczości Janusza Muniaka. Mamy więc opisaną kompozycję *No stamp required* z typową formą tematu opartej na częściach A B C A B C1, mamy przykład jazzowej ballady *Nie bądź na mnie zła kiedy wracam z trasy*. Trzecim omawianym utworem jest *Chinina* typowa dla muzyki jazzowej kompozycja oparta na swingu. Jest także *Przejażdżka walcem* ze swym trójdzielnym metrum i niezwykle bogatą harmonią. To także nadrzędna cecha wszystkich poddanych analizie utworów. Ostatnią omawianą kompozycją jest *Lobagola* - utwór wyjątkowy dla Autora tej dysertacji, ponieważ w roku 2000

nagrywał go na płycie *Just Friends* ze swoim Mistrzem. Wszystkie omawiane utwory, jak już wcześniej wspomniałem, poddane są szczegółowej analizie formalnej i harmoniczej. Kandydat jest znakomitym muzykiem, obdarzonym niezwykle głęboką wiedzą i zmysłem analitycznym. Do pełni satysfakcji brakuje mi tylko rozdziału w którym Artysta odniósłby się do własnych improwizacji. Są one bowiem bardzo interesujące i ukazujące jak pięknie złożony jest świat harmonii i całej sfery narracyjnej tego znakomitego Artysty – Autora tej dysertacji.

Ocena Dzieła

Podjęcie się przez Kandydata wysiłku nagrania płyty w składzie złożonym z saksofonu, kontrabas i perkusji świadczy o Jego wielkiej dojrzałości, wiedzy i ogromnych możliwościach w kształtowaniu jazzowych artystycznych wizji. Brak instrumentu ewidentnie harmonicznego jakim najczęściej w takiej muzyce jest fortepian, stawia przed saksofonistą i basistą dodatkowe trudne zadania. Obydwaj Artyści pokazali jednak jak można na instrumentach monodycznych ukazać cały piękny i bogaty świat harmonii. Zadanie to tym trudniejsze, że mamy tu do czynienia z kreacją kompozycji Janusza Muniaka.

Kandydata, mgr Marcina Ślusarczyka znam już ponad 20 lat. Od zawsze byłem entuzjastą Jego twórczego stosunku do muzyki. W połowie lat 90 – tych starałem się czuwać nad Jego prawidłowym warsztatem wykonawczym, aparatem gry, poznawaniem nowych form stylistycznych i estetycznych w klasycznej muzyce saksofonowej. Praca z Nim była zawsze fascynującym doświadczeniem. Dość wcześnie zaczął wykazywać zainteresowanie jazzem. Myślę, że w sercu, Marcin Ślusarczyk, jazzmenem był od zawsze. Klasyczny warsztat umożliwił mu tylko realizację jazzowych wyzwań.

Na płycie stanowiącej dzieło tej dysertacji widzimy Artystę pięknie dojrzałego, mającego własne, głęboko przemyślane artystyczne wizje utworów.

Kandydat czuje tu każdy dźwięk, a piękna jazzowa wibracja dobarwia i ożywia poszczególne frazy. Pan Marcin Ślusarczyk wykonuje każdy utwór z charakterystycznym dla siebie "pazurem", lecz znakomicie uzewnętrznia także wszystkie balladowe elementy ciepła. W prezentowanych utworach Kandydat ukazuje różnorodność barw saksofonu i jego specyficzne możliwości w tworzeniu homogenicznych brzmień z muzycznymi partnerami. Mgr Marcin Ślusarczyk to muzyk, który w mistrzowski sposób oddaje bogactwo złożonych formalnie utworów Janusza Muniaka. Jednak to właśnie jego piękne, logiczne i ukazujące najwyższy kunszt wykonawczy, improwizacje stanowią

o nowatorskiej dla mnie wartości tego dzieła. To bardzo trudne zadanie, któremu Kandydat w pełni sprostał.

Nie chcę analizować wszystkich ośmiu przedstawionych na płycie CD utworów. Ich kompilacja tworzy obraz niezwykle zróżnicowany i kolorowy. W każdym słyhać wielki kunszt wirtuozowski Kandydata. Mamy tu bowiem Pana Marcina Ślusarczyka - znakomitego improwizatora, muzyka doświadczonego w jazzie, o własnym języku i indywidualnej barwie dźwięku. Mamy jednak także Artystę znakomicie współpracującego z muzykami współtworzącymi to dzieło. Wyraźne leaderowanie zespołowi ukazuje także wrażliwość na kreatywne pomysły muzyczne kontrabasisty i perkusisty. To wielka Sztuka w takim właśnie instrumentalnym składzie. Saksofon w prezentowanych utworach brzmi niezwykle szlachetnie ukazując swe fantastyczne możliwości barwowe. Jest to możliwe jeśli tylko jest w rękach takiego właśnie Artysty. Kandydat ukazał nam swój kunszt instrumentalny. Kunszt najwyższy. Raz jeszcze chciałbym podkreślić rolę i znaczenie muzyków współtworzących to dzieło - Maksymiliana Muchy na kontrabasie oraz Grzegorza Masłowskiego na perkusji. To również dzięki Ich wspaniałemu artyzmowi, wirtuozerii i muzycznej dojrzałości mogła powstać ta płyta.

Dzieło to pozostanie zawsze świeże w odbiorze, ale nade wszystko jest nowatorskie i znaczące dla kultury polskiej.

KONKLUZJA

W efekcie mam niewątpliwą przyjemność stwierdzić, iż **praca doktorska Pana mgr Marcina Ślusarczyka to publikacja bardzo wartościowa, ujęta pomysłowo i twórczo, nader ciekawa pod względem artystycznym, a także zawierająca wiele cennych wniosków o charakterze szczegółowym i ogólnym, która stanowi zarazem znaczący wkład w rozwój dyscypliny artystycznej: instrumentalistyka i w związku z powyższym spełnia wymogi art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.**

Pracę doktorską z satysfakcją przyjmuję.